

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ТРИСТА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО ЗАСЕДАНИЕ

София, четвъртък, 10 май 2012 г.

Открито в 9,21 ч.

Председателствали: заместник-председателите Анастас Анастасов и Христо Бисеров

Първа точка от днешната програма е:

РАЗИСКВАНИЯ ПО ПИТАНЕТО НА НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ И КОРНЕЛИЯ НИНОВА КЪМ ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ И МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ СИМЕОН ДЯНКОВ ОТНОСНО **НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ**.

По повод на тази точка моля да бъдат включени камерите на Българската национална телевизия и микрофоните на Българското национално радио, защото тази точка е елемент от парламентарния контрол и се излъчва пряко по телевизията и радиото.

Ще Ви съобща как ще протече разискването.

На питането на господин Пламен Орешарски и на госпожа Корнелия Нинова е отговорено на заседанието на 4 май 2012 г., петък. Внесен е проект за решение във връзка с разискването по направеното питане на 9 май 2012 г.

Има два проекта за решение:

Първият проект за решение е от вносителите на предложението за разискване по питането, № 254-02-78 от 4 май 2012 г., регистрирано в 12,44 ч.

Вторият проект за решение е внесен от народните представители на Парламентарната група на Политическа партия ГЕРБ, № 254-02-79 от 9 май 2012 г. и е регистриран в 15,53 ч.

Разпределение на времето по повод на разискванията: Парламентарната група на ГЕРБ има 25 минути, Парламентарната група на Коалиция за България – 10 минути, Парламентарната група на Движението за права и свободи – 9 минути, Парламентарната група на Синята коалиция – 6 минути, Парламентарната група на „Атака” – 5 минути, независими народни представители – 5 минути, или всичко 60 минути.

Първият проект за решение ще ни бъде представен от госпожа Нинова.

Госпожа Нинова, заповядайте като представител на вносителите.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА (КБ): Уважаеми господин председател, уважаеми господин вицепремиер, уважаеми колеги! Данните за развитието на икономиката от края на миналата година и първите месеци на тази година са обезпокоителни. Те се разминават с Вашите прогнози и според специалисти поставят под риск изпълнението на Бюджет 2012.

Правителството на ГЕРБ заложи в бюджета за 2012 г. като фактори за растежа вътрешното потребление, чуждестранните инвестиции и износа. Да се опитаме да анализираме състоянието на тези три фактора днес.

По данни на БНБ за първите два месеца на 2012 г. износьт е намалял с 6% в сравнение със същия период на 2011 г. Тревожно е, че в същото време вносьт нараства с около 7%.

Чуждестранните инвестиции според БНБ за първите два месеца намаляват. Те са 84 млн. евро спрямо 333 млн. евро за същия период на миналата година, тоест четири пъти по-малко. Неприятното е, че чуждестранните инвестиции падат в структуроопределящи сектори, които могат да осигурят растеж – промишленост, енергетика и така нататък. Вашата прогноза за инвестиции, господин Дянков, за първите два месеца на 2012 г. беше за 195 млн. евро, а те са едва 84 млн. евро.

Вътрешното потребление – другият фактор на растежа, се срива с 6% за първите два месеца. Българският бизнес прогнозира 5% намаление на brutния вътрешен продукт за първото тримесечие.

Свиването на икономиката ще увеличи бюджетния дефицит повече от предвиденото, което може да доведе до рискове за невъзможност на изплащане на публичните разходи – заплати, пенсии и други. Според прогнозите на БНБ България няма да достигне ръст от 1%. Това е песимистичният ръст, който сте заложили в Закона за бюджета. Той ще бъде 0,7%, а според Международния валутен фонд – 0,8%. Евростат сочи, че строителството пада с 10%, индустриалното производство – с 5%, а продажбите на дребно – с 4%. Това е статистика, но това е резултат от тригодишна рестриктивна политика на правителството на Бойко Борисов, политика на свиване на публичните разходи, които нанесоха допълнителен удар на българската икономика, политика на замразяване на доходите, което срива вътрешното потребление, непоследователна и непредсказуема политика, която изгони инвеститорите.

Невъзможността да осигурите растеж на икономиката и приходи в бюджета компенсирахе с изхарчване на резервите и увеличаване на дълга – външен и вътрешен. Днес фискалният резерв не разполага със свободни ресурси. За отминалите три години правителството похарчи около 6 млрд. лв. над редовните си приходи: от фискалния резерв – 4 млрд. лв. и още 2 милиарда емитирани нови лева – вътрешен и външен дълг. Най-вероятно до края на мандата Ви сумата може да стигне 8 млрд. лв. Резерв на Здравната каса вече не съществува. Още миналата година правителството на Бойко Борисов го национализира и вече преобладаващата част от него е изхарчена. Няма буфер, който да покрива разрастващите се задължения на болниците. Сега посягате и към Сребърния фонд. Ще го похарчите и него и по този начин ще поставите под въпрос както финансовата стабилност на държавата, така и стабилността на пенсионната система.

На фона на тази мрачна за икономиката картина, още по-мрачна и безнадеждна изглежда социалната политика, колеги. За три години управление на правителството на Бойко Борисов безработицата стигна 13% – 400 хиляди безработни, 680 хиляди заедно с обезнадежените да си намерят работа. Младежката безработица достигна 90 хиляди души. Доходи и пенсии – замразени, цени – повишени, бедност и мизерия! Четиридесет и седем процента от българските домакинства са ограничили разходите си за храна и лекарства. С пари под границата на бедност живеят 23% от домакинствата, а с доходи до 270 лв. са 43% от домакинствата.

Дотук – зле. А сега накъде? Още по-зле! Така пише в Националната програма за реформи на ГЕРБ. В нея, уважаеми колеги, сте отбелязали само две положителни неща – пенсионната реформа и строежа на автомагистрала. Философията на пенсионната Ви реформа е „работи и умри“. Министър-председателят съобразява строителството на автомагистралите с размножителния период при костенурки и червеношийки, но не ги съобразява с факта, че по тях не пътуват камиони и тирове, защото няма работеща икономика. Не ги съобразява с факта, че по тях няма да пътуват и българи до морето и обратно, защото нямат пари за почивки.

Извън тези две „постижения“ на ГЕРБ, Националната програма за реформи не предлага никакви реформи. Тя може да бъде наречена Програма на статуквото,

Програма на застой, в някои отношения – Програма на рецесията в икономиката и гарантирана нищета за българите.

Още в началото на документа, господин вицепремиер, заявявате, че правите тази програма при сценарий, без промяна в актуалните политики от началото на месец март 2012 г. Тоест още в началото правите заявката, че това, което е било досега, това ще бъде и занапред.

Господин Дянков застава на позицията, че макроикономическата прогноза за България е актуализирана за първи път след публикуване на есенните прогнози на Европейската комисия – ноември, миналата година, за втори път – сега през март, след февруарските прогнози, вероятно ще има трети, и четвърти път. Колеги, докога!? Постоянни актуализации все надолу и надолу.

„Благодарение на тези промени очакваме ръстът действително да се забави”, твърди вицепремиерът Дянков пред нас миналия петък. Заради това забавяне правителството на Бойко Борисов предвижда в Националната програма за реформи стабилизиране на основните показатели на безработицата около нивата им от 2011 г. – тоест 13%, или 400 хиляди ще останат безработни. Очакваните високи нива на безработицата ще продължат да оказват задържащ ефект върху растежа на средната работна заплата, пишите в програмата – тоест, доходите няма да растат и през следващите години. Прогнозата за динамиката на потребителските цени е за слабо ускорение – тоест, цените ще продължават да растат. Ето в такава ситуация правителството прие актуализацията на Националната програма за реформи, която обсъждаме днес.

В нея трябваше да дадете отговори към предизвикателството на задаващата се нова вълна от рецесия. Вместо това се прави отчет за изпълнение на мерките, от които е видно, че всъщност мерките не са изпълнени, а в най-добрия случай са разработени стратегии и тяхното изпълнение предстои в неясно бъдеще. Няма никакви реформи в програмата за реформи.

Още по-смушавашо е, че не са разработени, не са приложени никакви мерки за противодействие на негативните тенденции в икономиката, за които вече стана дума. Коригиран в посока на увеличение е и дефицитът за следващата година, социалната политика е във фризера, прави се заявка, че обмисляте увеличение на заплати и пенсии с приходи от продажба на ненужни държавни активи. Това е абсурд, колеги! Няма как с еднократни приходи да увеличавате регулярни разходи.

Тази програма затвърждава досега водената политика на правителството на Бойко Борисов. Тя е рестриктивна към бизнеса, антисоциална за хората и прокризисна за България; тя показва, че политиката Ви е непоследователно и некомпетентна; тя е работа на парче – няма в нея заложена перспектива; тя не решава проблеми, а е част от проблема.

Уважаеми господин вицепремиер, уважаеми колеги, днес, когато погледите на цяла Европа са отправени с тревога към Гърция, беше изказано интересно мнение от съветника на премиера Лукас Пападимос и преподавател в Икономическия университет в Пирея. Той каза следното: „Ако Гърция днес фалира, ще станем като България”. По думите му, ако това стане, тоест „ако Гърция днес фалира, след 10 години ще живеем като българи”. Тоест, тези, които днес са най-зле, казват има и по-зле – и това е България. И казват: „Ако днес фалираме, още 10 години ще копаем надолу, за да стигнем живота на българите”. С това плашат.

За да променим това отношение към нашата държава предлагаме да започнем с обсъждане в българския парламент макар и късно на една истинска, съдържателна и конкретна антикризисна програма. Предлагаме да започнем днес с първата стъпка като приемем следното:

„РЕШЕНИЕ:

Народното събрание на основание чл. 90, ал. 2 от Конституцията на Република България, чл. 92, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и като взе предвид, че:

1. Актуализираната Национална програма за реформи на България не гарантира икономически растеж и приток на чуждестранни инвестиции.

2. Данните за развитието на икономиката през януари и февруари 2012 г. са тревожни: експортът се свива 6%; вносът се увеличава със 7% спрямо първите два месеца на 2011 г.; продажбите на дребно намаляват с 4,5% за същия период; спада индустриалното производство с около 5,5%; намаляват чуждестранните инвестиции. Тези индикатори показват риск по отношение на бюджетното изпълнение. Бюджетният дефицит в началото на годината е 568 млн. лв. и около половината от одобрения в Закона за бюджета годишен дефицит.

3. Не се вземат целенасочени активни мерки за повишаване на заетостта – безработицата достигна 12%.

4. Българските граждани са по-бедни в сравнение с тези на Европейския съюз; условията на живот се влошават, особено засилени са тези процеси при малцинствените групи.

На базата на тези констатации предлагаме Народното събрание:

РЕШИ:

1. Задължава Министерският съвет да разработи и приложи конкретни мерки за неутрализиране на негативните тенденции в икономиката, формирани в края на миналата година и в първите два месеца на 2012 г.

2. Правителството да разработи и приложи конкретни мерки за увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата.

3. Тези мерки в сферата на социално-икономическото развитие на България да бъдат внесени в Народното събрание за обсъждане.” Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря Ви, госпожо Нинова.

Тъй като проектът за решение, който е внесен, се различава от това, което прочетохте по т. 3. По-скоро това, което е представено в Народното събрание има разлика, затова ще Ви помоля да ми дадете това, което прочетохте като изречение.

Трябва да направите редакционна поправка на т. 3, тъй като самото изречение не е свързано, има разместване на изразите според мен.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Уважаеми колеги, това, което ни е дадено от Деловодството трета точка буквално звучи така: „Тези мерки да бъдат внесени в Народното събрание за обсъждане в сферата на социално-икономическото развитие на България”.

Формално правя предложение за редакционна поправка: „Тези мерки в сферата на социално-икономическото развитие на България, да бъдат внесени в Народното събрание за обсъждане”. Става въпрос за техническа грешка – разместване на думите в изречението. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря Ви, госпожо Нинова.

Вторият проект ще ни бъде представен от госпожа Стоянова.

Заповядайте, госпожо Стоянова.

МЕНДА СТОЯНОВА (ГЕРБ): Уважаеми господин председателстващ, уважаеми господин вицепремиер, уважаеми колеги! Искам да Ви напомня, че днешното

разискване е именно върху Националната програма за реформи и нейния актуализиран вариант 2011-2015 г.

В изпълнение на Европейския семестър Националната програма за реформи се актуализира ежегодно с оглед да представи напредъка в изпълнението, както и планираните нови мерки в отговор на предизвикателствата пред икономиката и препоръките на Съвета на Европейския съюз.

В актуализацията за 2012 г. са отразени всички препоръки на Съвета от 12 юли 2011 г. относно Националната програма за реформата на България от 2011 г. и становището на Съвета относно актуализираната Конвергентна програма на България за периода 2011-2014 г. И тази година програмата е тясно обвързана с Конвергентната програма на Република България 2012-2015 г.

Приоритетните области, допринасящи в голяма степен за повишаване на жизнения стандарт, които бяха дефинирани в предходната Национална програма за реформи, се запазват и в сегашната актуализация на програмата.

Българското правителство запазва националните цели в изпълнение на Стратегия „Европа 2020“, дефинирани в Националната програма за реформи 2011-2015 г. като остава и възможността за междинен преглед на целите.

Мерките в настоящата актуализация на програмата са в съответствие с интегрираните насоки за растеж и заетост и 7-те водещи инициативи по Стратегия „Европа 2020“.

Актуализацията на Националната програма за реформи включва и осъвременяване на макроикономическия сценарий за развитие в съответствие с последните публикувани прогнози на Европейската комисия и Международния валутен фонд.

През последните месеци очакванията и на двете институции за европейската икономика през 2012 г. бяха коригирани надолу. Според междинната прогноза на Европейската комисия вече се очаква нулев растеж за Европейския съюз, което представлява намаление с 1,9 пункта спрямо пролетната им прогноза от 2011 г.

Европейската комисия посочва 11 държави, които през 2012 г. ще изпаднат в рецесия. На фона на тези различия България се представя изключително добре и е сред страните с устойчив икономически растеж, дори и с посочените ревизии от месец февруари тази година.

В допълнение на Националната програма за реформи се представят и изпълняваните структурни реформи за повишаване на потенциала за растеж на икономиката и постигане на по-висок жизнен стандарт при спазване на съществуващите бюджетни ограничения. Следва да се има предвид, че ефектите от прилагането на структурните реформи се проявяват предимно в средносрочен и дългосрочен план, а не веднага.

Правителството запазва като водещ приоритет на политика за подобряването на бизнес средата, включително чрез подобряване на административните услуги и качеството на инфраструктурата. Осигуряването на благоприятни условия за правене на бизнес ще позволи на страната да задържи и увеличи притока на чуждестранни инвестиции в сектори, стимулиращи растежа, докато подобряването на качеството на инфраструктурата ще осигури по-добра свързаност с държавите – членки на Европейския съюз и ще подкрепи външната търговия, което ще позволи страната да се възползва в още по-значителна степен от подема на растеж със своите търговски партньори.

Изграждането и поддържането на подходяща инфраструктура има решаваща роля и за процесите на сближаване между регионите и областите в България като

позволява развитието на центрове на растеж, около които да се организира икономическата активност.

С оглед осигуряване на по-широка дискусия и подкрепа на документа, от средата на месец март 2012 г. бе стартирана публична консултация по варианта на Актуализираната програма за реформи 2012 г. Получени са много коментари и препоръки, които бяха отразени в окончателния вариант на Актуализираната национална програма за реформи.

На 27 март 2012 г. се проведе обществено обсъждане с участието на представители от държавната администрация, неправителствените организации, академичните среди и социалните партньори. Преобладаващото мнение, изразено по време на дискусията, бе че качеството на програмата е подобро, както и че тя отразява отпращаните към предходната Национална програма за реформи критики.

Предвид важността на мерките и политиките, заложи в настоящата актуализация за осигуряване на дългосрочен устойчив растеж на българската икономика, предлагам на Народното събрание да подкрепи следния Проект за решение:

„Проект

РЕШЕНИЕ

във връзка с разискванията по питане от народните представители Пламен Орешарски и Корнелия Нинова към заместник министър-председателя и министър на финансите Симеон Дянков, относно Националната програма за реформи

Народното събрание, на основание чл. 90, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 92, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, като взе предвид, че Актуализираната програма за реформи:

запазва националните цели в изпълнението на Стратегия „Европа 2020“, дефинирани в Националната програма за реформи 2011-2015 г.;

включва мерки в съответствие с интегрираните насоки за растеж и заетост и седемте водещи инициативи по Стратегия „Европа 2020“;

осъвременява макроикономическият сценарий за развитие в съответствие с последните публикувани прогнози на Европейската комисия и Международния валутен фонд;

представя изпълнението на планираните структурни реформи за повишаване на потенциала за растеж на икономиката и постигане на по-висок жизнен стандарт при спазване на бюджетните ограничения

РЕШИ:

Задължава правителството при последваща актуализация да докладва пред Народното събрание за изпълнението на мерките, заложи в програмата, преди всичко в областта на фискалната политика, електронното управление, подобряване на енергийната ефективност, административната реформа, както и реформата в системата на здравеопазването и образованието.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря Ви, госпожо Стоянова.

Откривам разискванията.

Първи се записа за изказване господин Стойнев.

Заповядайте, господин Стойнев.

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ (КБ): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители, уважаеми господин министър! Всяко едно правителство в държава – членка на Европейския съюз, подготвя подобна програма за реформи. Българското правителство е направило опит да направи такава програма за реформи, но веднага се вижда големият проблем.

Големият проблем, господин министър, е, че явно всяко едно министерство е изръсило в Министерския съвет куп от мерки, които Вие сте се постарали да обедините в Програма за реформи. Само че, господин министър, от тези мерки не е ясна политиката, която да покаже визията на това правителство за едно средносрочно икономическо и социално развитие. От описанието на тези мерки не е ясно какъв е ефектът от това, което е постигнато досега. Две хиляди и единадесета година е имало такава програма за реформи. България напреднала ли е спрямо 2011 г.? Ако е напреднала, кои са мерките, по които България е напреднала, как ние трябва да ускорим тези мерки? Ако случайно пък ние сме изостанали в някои сфери – защо изоставаме в сферите? Това трябва да проличава от тази Програма за реформи.

Провокиран съм от изказването на госпожа Менда Стоянова, която заяви, че правителството едва ли не запазва мерките за увеличаване на жизнения стандарт. Именно в социалната сфера, в областта на доходите, пазара на труда и социалното включване, уважаеми дами и господа, на стр. 20 е записано следното: „ние ще борим бедността”, забележете, „с писане на стратегии”.

Нещо повече, господин министър, на стр. 20 е написано, че дори тази стратегия е проект, тя дори още не е изготвена. Също така демографските проблеми ще се борят с актуализиране на стратегии за демографско развитие и разработване на концепции за активно стареене.

Не е сериозно това, уважаеми дами и господа! Трябва да имаме наистина конкретните мерки, които се изискват от Брюксел, които наистина да подобрят живота на хората.

Спирам се конкретно в Раздел „Устойчив растеж”, Раздел „Пенсионна реформа и социално осигуряване”. На стр. 41 Вие заявявате, че реформата е насочена към повишаване адекватността на пенсиите за трудова дейност. Говорим за адекватност на пенсиите. Само че, уважаеми дами и господа, много добре знаете и там е записано, че пенсиите ще се индексират от 2013 г. с 2,1%, тоест процентът на инфлацията. Увеличава се минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст от 136 на 145 лв. Говорим за увеличение от 6,6%. Също така като принос и едва ли не като хубава мярка е, че се удължават всички периоди, върху които се изчисляват краткосрочните обезщетения.

Господин министър, първото, което бих искал да кажа е, че когато Вие приехте Конвергентната програма измислихте едно ново правило, в което вмъквате и производителността на труда. Лично аз Ви съветвам да се откажете от това правило, тъй като производителността на труда е трудно измерима в България. Знаете, Вие сте председател на Тристранния съвет, там синдикати и работодатели се карат коя производителност на труда е по-важна – в държавния или в частния сектор. Кой ще измери тази производителност на труда? Как ще се предвиди тази производителност на труда в пенсионната формула, за да бъде измерен дохода? Още повече много добре знаете, че повишаването на производителността на труда не означава, че се увеличават и доходите. На всеки един работодател тази производителност може да донесе печалба, но да не вдигне доходите. Съответно осигурителният доход няма да се увеличи и приходите в НОИ няма да се вдигнат. Затова е хубаво може би да си запазите старата формула.

Господин министър, ако погледнем натрупаната инфлация по данни на НОИ – говоря за верижни индекси – то процентът натрупана инфлация е 9,48. Вие вдигате само минималната пенсия с 6,6%. Доходите не са пипани три години. Явно е, че и това увеличение по никакъв начин не може да отговори на Вашата цел за адекватност на пенсиите. Да не говорим, че за другите пенсии увеличението ще бъде едва с 2,1 на сто, което е крайно недостатъчно.

Що се касае до вашите мерки за увеличаване периода, в който се изчисляват всички краткосрочни обезщетения, вярно, Вие добре формулирахте: целта е, за да има превантивни мерки за злоупотреби във фондовете на държавното обществено осигуряване. Хубаво, добре звучи, само че прекаленото увеличаване, господин министър, води до отнемане на социални права. Това вече се забелязва. ГЕРБ печели от среднодневния доход от една майка по два лева на ден именно от тази мярка, която въведохте. Трябва да се замислите, защото българското население застарява, българското население изчезва. Ние трябва да имаме политика за насърчаване на майчинството. Хайде, ако някъде ще увеличавате краткосрочното обезщетение, но ако приоритет ви е раждаемостта и бъдещето на тази държава, то тогава може би трябва да се замислите да не увеличавате повече тези краткосрочни обезщетения, а защо не и да се намалят?

В Раздел „Заетост” на стр. 52 е записано, че ключовите инструменти за изпълнение на политиката на пазара на труда е Националният план за действие по заетостта за 2012 г.

Извинявам се, уважаеми дами и господа, Вие намалихте, по-скоро министърът на труда и социалната политика, все пак и Вие, като финансов министър, три пъти бюджета на Националния план за действие по заетостта, който има да се бори с безработицата. Това не може да бъде основният инструмент. Хиляда пъти обясних на министъра на труда и социалната политика, че парите от Европейския съюз служат за надграждане на национална политика. Те не могат да заместят националната политика. Резултатът е ясен – от 2007 г. до 2011 г. парите, които се усвояват именно за безработни, са едва 63 млн. лв., а годишният бюджет на Националната програма за действие по заетостта е 73 млн. лв. Тоест ние прекалено много изоставаме в усвояването на тези средства.

Другото шокиращо нещо за мен е, че Стратегията по заетостта ще се актуализира, забележете кога, уважаеми дами и господа – през ноември месец! Господин министър, основният провал на това правителство е именно в сферата на заетостта. Ние не можем да си позволим лукса ноември месец да борим заетостта, като актуализираме една стратегия. Тя трябва веднага, в момента да бъде актуализирана.

Ще се спра и на заключенията на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, който ясно заявява конкретни предложения към България, за стимулиране търсенето на труд. В България вече има висока безработица. Ясно е, че не могат да се предлагат мерки за предлагане на труд.

Вярно е, има сектори, където търсенето е голямо и няма достатъчно предлагане, но в Националния план за действие по заетостта има мерки, които са насочени главно към предлагането на труд, а ние трябва да стимулираме предприемачите за търсене на труд.

Второ, насърчаване на предприемачеството – няма мерки.

Борба с младежката безработица – да, хубава инициатива. Започнахте, създадохте програма, но тя бе декември месец, господин министър. Все още се говори в бъдеще време. Ние трябва да имаме конкретни мерки сега, на момента, защото младите хора напускат държавата.

Разбира се, аз ще Ви предоставя и другите предложения на Съвета по заетостта. Сега нямам достатъчно време за да дам възможност на другите колеги да говорят.

На последно място, предоставен е единствено отчет как се усвояват европейските фондове. Този отчет го имаме. Защо е сложен в Националната програма за реформи? Там трябва ясно да се каже как ще се усвояват европейските фондове, за да подпомогнат реформите, а не просто да бъде сложен един отчет, който за нищо не служи. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Реплики? Няма реплики.

За изказване – господин Мартин Димитров.

МАРТИН ДИМИТРОВ (СК): Уважаеми господин председател, господин министър, дами и господа! Вчера гледах данните за растежа на Латвия за първото тримесечие на тази година. Растежът е 6%. Ако се запази този темп, разликата с България ще бъде 5 пъти. Логичният въпрос, който всеки един от Вас трябва да си задава е: какво правят по-добре от България Балтийските страни, Германия и общо 10 страни от Европейския съюз, за да имат 2-3-5 пъти по-висок растеж от нас? Няма какво да се лъжем – без икономически растеж не могат да нараснат нито пенсиите, нито заплатите, нито да има повече пари за каквото и да било. Всичко друго са празни приказки и нищо повече от празни приказки.

Остава една година от мандата на ГЕРБ и логичният въпрос е: какво може да бъде направено в тази една година, а не да говорим по принцип за Национален план за реформи, за реформите въобще? Какво може да бъде направено?

Господин министър, Вие говорите и правителството говори за намаляване ставката на ДДС. Отсега искам да Ви кажа, че нямате бюджетна възможност, нямате никаква възможност, нямате ситуация това да стане. Тоест, това не можете да го направите до следващите избори, освен ако не постъпите като Сергей Станишев в последния момент, пък после каквото ще да става.

При това положение изниква логичният въпрос: има ли други данъци, които могат да бъдат намалени, без да се рискува стабилността на икономиката? Да, и случаите са няколко – данъка върху дивидентите и данъка върху едноличните търговци. Те могат да бъдат намалени и така да се стимулират малкият бизнес и инвестициите в България. Това е ход, който не струва скъпо, разумен е, може да бъде направен и не е празно обещание. В момента възможното трябва да е приоритет в данъчната политика, а не невъзможното.

По отношение на другите реформи. Няма смисъл да местите агенции. Няма смисъл да местите едни хора отгук там.

Гърция направи много грешки, но едно от нещата, които Гърция направи правилно е, че въведе в тежката криза второ ниво на местно самоуправление. Това е нещо, за което съм убеден, че и ГЕРБ обещавахе на последните парламентарните избори.

Въвеждането на второ ниво на местно самоуправление ще доведе до по-добра координация, до повече възможности, до повече проекти и до това в региони, като Северна България, където има рекордна безработица и страшно много проблеми, да има повече проекти и инвестиции.

Вместо да местим агенциите отгук – там, и вместо да има наддаване къде ще ги преместим, е по-добре е да се въведе въпросното второ ниво, областно ниво на самоуправление, а не каквото виждам в момента и което може някой е направил с цел забавление. Нали знаете римското правило „Хляб и зрелища”. Идеята няма да бъде ефективна.

Най-големият проблем за нас в момента е и през следващата година е безработицата. Колеги, безработицата е вече 13%. Затова съм малко смутен от изказването на госпожа Стоянова, която каза, че всичко ни е наред.

Искам съвсем накратко да напомня, че „Титаник” е имал много добър капитан, ако знаете. Той е имал безброй успешни плавания. Преди да започне да потъва, на кораба е имало тържества и радост. В последния момент са разбрали, че трюмът се пълни с вода и потъва.

Уважаеми колеги, да не изпаднем в тази ситуация. Място за оценки в момента, че „всичко ни е наред” няма. Не може да има такива оценки, извинявайте. Безработицата е 13%! Четиристотин и петдесет хиляди загубени работни места от началото на мандата на ГЕРБ! (Реплика от народния представител Красимир Велчев.)

Ако при това положение всичко ни е наред, значи нямаме или нямате реална оценка за ситуацията, господин Велчев. Четиристотин и петдесет хиляди загубени работни места! Какво реално може да бъде направено?

КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ (ГЕРБ, от място): Не са 450 хиляди, недей да лъжеш!

МАРТИН ДИМИТРОВ: Какво реално може да бъде направено? Европейските фондове в новия програмен период трябва да бъдат изключително насочени към създаване на работни места.

Всяка една програма, която сега одобряваме, всяка една програма, която ще работи в България от 2013 г. нататък, трябва да бъде насочена към създаване на работни места. Ние предварително трябва да оценим кои програми и какви нови работни места могат да създадат, тоест, да превърнем европейските фондове в нови, добре платени работни места. Това е нещо възможно. Това не са празни пожелания, не са празни възможности. Това е нещо, което реално можем да направим като български парламент и ще има страхотен резултат. Най-големият ни проблем и с нарастващо значение е безработицата. Ако не се намери начин за създаване на нови работни места, всичко ще започне да издиша, защото за тези безработни ще се плащат все повече социални плащания, социални помощи и бюджетът няма как да издържи. По-страшното е, че тези хора вместо да създават брутен продукт, ще стоят извън пазара на труда.

Ключов е въпросът: как да направим от европейските фондове стотици хиляди нови работни места?

И накрая призовавам залата, призовавам господин Дянков, да ограничим днешния дебат, както се опитам да направя аз, до възможното да изпълнение. Да не говорим по принцип, да не говорим за разни идеи, които имат далечни изпълнения, а за възможното в следващата година. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря Ви.

Реплики? Няма реплики.

Господин Имамов – за изказване.

АЛИОСМАН ИМАМОВ (ДПС): Уважаеми господин председателстващ, уважаеми господин вицепремиер, уважаеми колеги! Започвам с призив да се концентрираме върху същността на този документ, а неговата основна характеристика е, че той е средносрочен. В него не става дума какво ще стане догодина, или до края на мандата на това правителство, а трябва да става дума за това: какво ще става до 2020 г. Това е основното. Да се концентрираме върху този проблем!

Един от основните недостатъци на този документ, е липсата на прогностичен анализ именно в рамките на периода, за който е предназначен документа.

Националната програма за реформи, заедно с Конвергентната програма, имат изключително важно значение за развитието на България, като член на Европейския съюз. Подчертавам, като член на Европейския съюз!

Няма да е пресилено ако кажем, че ползите от нашето членство в Европейския съюз до голяма степен зависят от подготовката и изпълнението на тези две изключително важни програми. Значимостта им за България се подсилват от обстоятелството, че ние се намираме на опашката в повечето класации на останалите членки на Европейския съюз по най-важните социални и икономически показатели, като доходи, пенсии, стандарт на живот и така нататък.

Едва ли има основание да се твърди, че България през петте години на своето членство в Европейския съюз е направила някаква значителна крачка от тази унижителна позиция, особено през последните три години на тотално замразяване на икономиката и произтичащите от това тежки последствия за доходите и жизнения стандарт на българските граждани. Подценяването и формалното отношение към Програмата за реформи и Конвергентната програма, които периодично се актуализират, се дължи на обстоятелството, че тези програми представляват задължение единствено на изпълнителната власт и не са предмет на по-широки и задълбочени политически, обществени и експертни дискусии.

Пренебрегвахте изключително важния факт, че тези национални програми на равнище Европейски съюз, се използват като база за разпределяне на финансовия ресурс на Съюза. Актуализираната програма за реформи „Хоризонт 2020”, която обсъждаме днес, ще определи както размера на средствата за България през следващите осем години, така и приоритетните области, в които те трябва да бъдат разпределени и използвани. Ето защо, уважаеми дами и господа, анализът и оценката на програмата трябва да дадат отговор на някои съвсем елементарни и ясни въпроси.

След като изпълним тези програми към 2020 г., България ще излезе ли от унижителните позиции, които заема в класациите на страните – членки на Европейския съюз, по тези важни икономически и социални показатели? С какво ще се промени страната ни, в каква посока и с какви темпове ще се извършват промените? Ето тези въпроси трябва да бъдат нашият критерии за оценка на Програмата за реформи до 2020 г.

По отношение на икономическия растеж. В програмата са прогнозирани тенденции на изпреварване спрямо средния растеж на Европейския съюз. Например, за 2015 г. се предвижда два пъти по-голям растеж на българската икономика в сравнение с растежа в Европейския съюз. Въпросът е, доколко са реалистични и изпълними тези тенденции? Добре е, че авторите на програмата са осъзнали необходимостта от стимулиране на вътрешното търсене като елемент и двигател на растежа, а не само като резултат от самия растеж. За факторите, които, според авторите трябва да доведат до нарастване на вътрешното потребление, бих казал, че тези фактори са съмнителни.

Според програмата очакваното съживяване и нарастване на вътрешното потребление трябва да се случи в резултат на – цитирам: „Стабилизирането на пазара на труда, на по-ниската инфлация и на потенциала на кумулираните спестявания на домакинствата.” Пазарът на труда няма как да се стабилизира от само себе си при нарастващите темпове на безработицата в страната.

Тенденциите по отношение на инвестициите, които имат пряко отношение към заетостта и пазара на труда, също са неблагоприятни. В програмата е направена констатацията, че ръст на инвестициите се предвижда главно по линия на усвояване на европейските фондове. Това, уважаеми дами и господа, означава, че не се разчита на чуждестранни корпоративни инвестиции и няма да се приложат необходимите усилия за разработване на необходимите мерки за привличане на чуждестранни инвестиции в България с подобряване на бизнес климата.

Очакванията, че изпреварващото нарастване на производителността на труда ще привлече чуждестранни инвестиции, са нереалистични, защото и сега производителността на труда расте главно поради тенденцията към намаляване на заетостта. Между другото растежът на производителността на труда е единственото хубаво нещо, което се случва по време на криза – това е всеизвестно. Увеличаването на безработицата и намаляването на заетостта по естествен път увеличава производителността на труда, защото тези, които са останали на работа имат значително по-висока производителност поради своята висока квалификация. Така че не може да се разчита на подобни процеси. Нетното равнище на преките чуждестранни инвестиции продължава да бъде около нулата, което означава, че България не е привлекателна все още за чуждестранните инвеститори.

В програмата не са предвидени адекватни мерки в тази посока. Във връзка с това бих желал да кажа, че инвестициите са най-чувствителният индикатор за началото и края на кризата. Те намаляват, образно казано инвеститорите бягат от съответната страна, близо една година преди началото на кризата, и нарастват – преди тя да свърши. Сегашното състояние на инвестициите у нас е знак за това, че не се очаква краят на кризата да настъпи през следващите една-две години.

Програмата за реформи е дългосрочна и в нея би трябвало да е отделено повече внимание на процесите, които се очаква да се случат не през следващата година, а през целия период до 2020 г.

От тази гледна точка, програмата е структурирана целесъобразно в съответствие с базовите цели, залегнали в европейската стратегията „Европа 2020”. Растежът е представен в трите му компонента – интелигентен, устойчив и приобщаващ.

В раздела за Интелигентен растеж се отделя прекалено много внимание на диагностичния анализ на сегашното състояние на проблемите, свързани с научноизследователската, иновационната и образователните области. В този раздел на заден план остават мерките и конкретните действия, които трябва да бъдат предприети за постигане на поставените национални цели в съответствие с целите, заложи в Европейската стратегия – 2020.

Например в тази стратегия се предвижда относителният дял на разходите за наука (това е известно), и научни изследвания от брутният вътрешен продукт, да достигне 3%, като националната цел на България е 1,5%, а в момента състоянието по този показател е близо 0,6% по данни на Евростат.

Подобни конкретни индикатори има и в други области, имащи отношение към Интелигентния растеж. Например в образованието европейската стратегия залага относителния дял на ранно напускащите училище да не бъде по-голям от 10%, а българската национална цел е този индикатор да бъде 11%. Всички тези конкретни цели изискват ясно разписани мерки, които да бъдат изпълнявани в дългосрочен период от време, което надхвърля мандата на едно правителство.

Недостатъчно внимание в частта за Интелигентния растеж е отделено на информационните и комуникационните технологии. Тази тема се изчерпва главно с темата за Националната стратегия за развитие на широколентовия достъп, като са пренебрегнати такива важни въпроси като електронното правителство, електронизацията на административната дейност, електронизация на образованието и други.

В раздела за Устойчив растеж се забелязват същите структурни и съдържателни недостатъци, както в първия раздел. Въпреки относително големия брой на мерките, които разглеждат устойчивия растеж в различни аспекти, анализът е предимно диагностичен и засяга сегашното състояние на проблемите. Почти не се среща

актуализация, която да разширява хоризонта на мерките до 2020 г. В този раздел също са заложени конкретни цели, които трябва да бъдат достигнати до 2020 г.

В заключение бих желал да кажа, уважаеми дами и господа, че актуализацията, която изисква разработването на дългосрочни мерки и действия, засяга малка част от програмата. Това е един от основните недостатъци на този изключително важен документ. Вероятно той ще бъде актуализиран и през следващите години. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: И аз благодаря.

Реплики? Няма.

Проф. Станилов, заповядайте за изказване.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ (Атака): Уважаеми господин председател, уважаеми господин вицепремиер, уважаеми колеги! Излизам накратко да изложа възгледите на „Атака” по обсъждания проблем. Ние смятаме, че това изслушване бе излишно, че излишно е извикан вицепремиерът. Смятаме, че опозицията излишно е създавала този проблем по една много проста причина.

Вицепремиерът Дянков е един откровен либерал, който следва тезата на Фридман и Фон Хайек, създадена 70-те години. Всички негови антикризисни мерки са вкарани в принципа на рестрикцията. Тези, които внасят документа, не предлагат нищо друго освен също рестрикция и всички техни мерки, които споменават, са палиативни. Ако искаха да се промени нещо, трябваше да предложат на правителството и на вицепремиера конкретност, да му предложат някаква нова философия. Докато управляваха страната, тя се управляваше със същата философия, с която управлява сега ГЕРБ. Те управляваха в един, така да се каже, финансов рай, тъй като развитието на международната икономика вървеше в друга посока.

Посоката се смени, светът изпадна в тежка криза. Виновен за тежката криза е едрият финансов капитал, който манипулира цялата икономика и изсмуква ресурсите на промишления капитал. По тази причина ние сме в това състояние. Европейците го разбират, разбират го и американците. Опитват се да обърнат обратно нещата, но те не могат да се обърнат така бързо и така лесно, защото едрият финансов капитал е изключително силен и да се пребориш с него е много трудно.

Конкретно на въпроса. Какво би могло да се направи, според „Атака”, за да се сменят нещата? И защо те няма да се променят?

Ако искате нарастване на производството, да имате растеж, Вие трябва да създадете условия за растеж. Докато косвените данъци са изравнени, условия за растеж няма да има, когато косвените данъци се диференцират по смисъла на производството – тогава ще има растеж.

Ако Вие намалите данъка добавена стойност на онези хора, които произвеждат стоки за пазара – вътрешен и външен, те ще произвеждат повече стоки и ще назначат повече работници, тогава пазарът на работна ръка ще има друго състояние.

Ако Вие смените, плоската данъчна система на преките данъци с прогресивно подоходна и натоварите финансовия и едрият търговски капитал, разтоварите промишления капитал, средният и дребен бизнес, Вие ще получите това, което искате. Обаче никой в Европа в момента не го прави и Вие не смеете да го направите. Може би за себе си сте прави. Само че от това, което предлагате, нищо няма да излезе, както не излиза досега.

Затова не е виновен господин Дянков, а е виновна цялата философия, по която управлявате. Разберете едно: 20 години България се управлява по тази плоска философия (не говоря за данъка), плоска философия в смисъл, че е една и съща и няма алтернатива. Тези, които стоят отляво, мислят по еднакъв начин с тези, които стоят отдясно, и предлагат едни и същи неща.

Вие се смяхте и гласувахте „против”, когато „Атака” Ви предложи най-главната, единствената антикризисна мярка – намаляване на лихвите по кредитите, откъдето можеха да дойдат свежи пари в средния и дребен бизнес – онзи, който е пластичен и който движи нещата.

Дори и вътре в себе си съм сигурен, че финансовият министър е убеден, че тази мярка е главната, с която могат да се получат свежи пари, защото Вие знаете от какво страда бизнесът сега (повечето от Вас са бизнесмени) – няма свежи пари, междуфирмената задлъжнялост е блокирала всички тези средства и те не могат да се движат, затова фалират постоянно и няма работни места. Ето обаче, когато това трябваше да се реши, никой не искаше да го гласува. За какво говорим и за какво обсъждаме?

Ние от „Атака” ще се въздържим да гласуваме каквото и да било. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: И аз благодаря.

Реплики? Няма.

Други изказвания?

Господин Орешарски, заповядайте.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ (КБ): Благодаря, господин председател.

Уважаеми колеги, уважаеми господин вицепремиер! Националната програма за реформи би следвало да отразява политиките, които българското правителство възнамерява да води в краткосрочен и средносрочен план, нещо като своеобразен план за действие. Наскоро актуализираната версия на програмата ни убеждава, че това не е така – или правителството възприема програмата като досаден документ за пред брюкселската администрация, или самите действия на правителството не подлежат на каквото и да е програмиране.

Кои са аргументите за такива твърдения? От началото на годината сме свидетели на цяла поредица от важни, официално оповестени инициативи на правителството.

Първо, неколкократно бяха лансирани различни варианти за административно регулиране на лихвите. Формираха се очаквания, че същите ще бъдат намалени. После ни обясниха, че е важно да бъде прозрачен начинът, по който се определят лихвите, а не техният размер. Накрая нито лихвите паднаха, нито начинът на определяне на лихвите се промени.

Второ, бе заявено намерение да се намали ДДС, като същото стане на части – 1% тази година, и 1% през следващата година.

Това не бе нова теза на правителството. Още в началото на мандата неколкократно, първо, намаляваше данъка, после го увеличаваше, за да остане неизменен и досега. Сега отново се подхваща темата.

На трето място, наскоро бе оповестено, че части от администрацията ще бъдат местени в градове извън столицата. Намерението би било разбираемо, ако касаеше агенции, за които е без значение какво и къде работят. Когато обаче намесите и НАП, и Митници, нещата стават доста загадъчни откъм концептуална гледна точка.

На четвърто място, ще се позова на обявеното намерение да се повишат работни заплати и пенсии – тук стана въпрос, с приходи от продажба на ненужни активи. *(Председателят дава сигнал, че времето е изтекло.)* Нито едно от тези намерения не можете да откриете в програмата, макар че, ако ги приемете на сериозно, ще видите, че са между най-съществените.

Отгук и изводът, с който започнах – или блъфираме с такива важни теми като лихви, данъци, заплати, или импровизацията си остава стил на управление. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: И аз благодаря.

Реплики? Няма.

За изказване?

Заповядайте, господин Шопов.

Господин Шопов, имате 20 секунди.

ПАВЕЛ ШОПОВ (Атака): Уважаеми народни представители, господин вицепремиер! Говорим на различни езици.

Този спор тук между БСП, ДПС и ГЕРБ е спор от единомишленици, защото всички основават своята икономическа и финансова философия върху неолибералния модел, с който трябва уверено да се скъса.

В оставащото кратко време ще Ви препоръчам едно – от „Атака” разпространяваме един малък свитък, който наричаме „Планът Сидеров” и който включва и предвижда рязко, драстично увеличаване на доходите. Вие ще кажете: откъде пари? Там е казано и откъде ще бъдат намерени пари, точка по точка. Размерът, до който ние сме преценили – и специалисти, и експерти, че могат да бъдат вдигнати пенсии и заплати, и парите, които трябва да бъдат намерени, и откъде точно, за удовлетворяване на тези държавни нужди.

Само една препоръка: нека държавният бюджет за следващата година, който правите, най-после да скъса с монетарния и рестриктивния подход и да бъде действително бюджет с нова философия – философия на растежа, и философия, която да се основава на вдигане на доходите на българските граждани и увеличаване на тяхното потребление. Друг изход няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Реплики? Няма.

За изказване – господин Танчев, заповядайте.

СВЕТЛИН ТАНЧЕВ (ГЕРБ): Благодаря Ви, господин председател.

Уважаеми господин вицепремиер, уважаеми колеги! Някои от най-големите предпоставки за растеж на една страна, фирма или каквото и да било тяло, са предвидимост на една икономика, сигурност на политиките на едно правителство. Не може да прескачаме от приоритет в приоритет, от политика в политика и да очакваме, че нашата стратегия ще бъде изпълнена и ще има нужния ефект.

Във връзка с това в Националната програма за развитие (2012-2020 г.) се залага на финансовата стабилност, която досега сме показали, че можем да спазваме, като основа за икономически растеж. Макроикономическите показатели на страната ни са сред водещите в Европейския съюз, като отговаряме на всички Маастрихтски критерии. Дори последните данни за инфлация за България е 2%, а не 6%, както беше казано от някой от преждеговорившите.

Актуализацията на Националната програма за реформи е базирана на реалистичен макроикономически сценарий. Тя е съобразена с актуализираната Конвергентна програма за 2012-2015 г. и с тригодишната бюджетна прогноза до 2015 г.

Също така се запазват специфичните приоритети в икономическата политика на България за постигане на устойчив растеж – подобряване на инфраструктура, привличане на инвестиции, конкурентоспособна младеж, благоприятна бизнес среда и повишаване на доверието в държавните институции. Ние в момента сме в икономика на развитие, на преминаване от устоено по в сферата на инфраструктурата, на строежа, в сферата на услугите. Затова има различни програми и европейски средства, които помагат за преквалифицирането на хората, наистина да имаме устойчив растеж и намаляване на безработицата.

Важни елементи на икономическата политика, засегнати в актуализираната Национална програма за развитие (2012-2020 г.) и Конвергентната програма за 2012-

2015 г., са извършването на пенсионна реформа и реформата в социално-осигурителната система, което също ще гарантира дългосрочна устойчивост на публичните финанси в условията на застаряващо население. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: За реплики няма възможност.

Има ли други изказвания?

Заповядайте, господин Исмаилов.

КОРМАН ИСМАИЛОВ (независим): Уважаеми господин председател, уважаеми господин вицепремиер и министър на финансите, уважаеми госпожи и господа народни представители! Искам да започна своето изказване като се опитам да внеса някои разграничения, някои свои идеи и мисли по предложените решения, въобще по дебата като цяло и по това, което се каза от тази трибуна и по някои от тезите.

Това че България се справя добре, донякъде е така, но не е това цялата истина. Ако става въпрос за финансовия ред и дисциплина – да, това е добре, но когато става въпрос за икономика и икономически растеж за развитие, това не е точно така.

Когато дебатирате по Националната програма за реформи, тук има един голям отсъстващ. Това, според мен, е министърът на икономиката, енергетиката и туризма.

Господин вицепремиер, Вие координирате и отговаряте и за този сектор, но смятам, че това трябва да е приоритет на дебата ни, защото икономиката е тази, която ще генерира ресурсите, за да може фискът и Вие да сте по-спокоен и да координирате и да разпределяте ресурси с оглед волята на мнозинството по-правилно и по-добре.

Когато говорим за икономическа политика, свързана със съществуващите бюджетни ограничения, ако ние имаме приоритет и той е: „Икономика, заетост и растеж”, то тогава бюджетът не трябва да налага, да бъде ограничение, а да бъде стимулиращ фактор, смятам аз.

Когато говорим за акценти върху инфраструктурата, а не за икономическо развитие, което ще доведе до формиране на центрове на растеж, около които да се организира икономическа активност, мисля, че това не е правилно. Ако ние първо създадем центрове, които да генерират икономическа активност, те ще развият инфраструктурата около себе си. Мисля, че това трябва да е водещият ни приоритет.

Когато говорим за работни места, когато говорим за пазари и износ, за растеж на брутния ни вътрешен продукт, ние, разбира се, трябва да следим и процесите, които се развиват в страни, съседни на нас, които генерират такъв икономически растеж, отблизо и далече.

Имаше визити в Катар, имаше повече от 10 – ако не се лъжа 17 подписани споразумения с Турция, която е една от най-бързо развиващите се икономики, имаше срещи в Китай. По какъв начин ние се възползваме от растежа на определени сектори в тези икономики, така че да стимулираме наши сектори.

Другият ми въпрос, когато отчитаме ръст в усвояването на еврофондовете, е ясно ли Ви е какъв е икономическият ръст в отделните сектори, свързан с това нарастване в усвояването на тези средства? За мен е по-важно, ако ние сме си поставили приоритет като държава, защото аз дори в момента не знам коя икономика сме в света, но ако кажем, че сме 65-та икономика в света, след пет години ние да бъдем 55-та, както и какъв процент в приоритетните ни сектори от икономика ще допринесат за този ръст. Разбира се, и ресурсът, който те ще генерират в бюджета на страната, за да могат да бъдат провеждани другите политики.

Така че това са моите бележки и съображения. На мен ми се иска да видим тези акценти, които да ни дърпат по-бързо напред. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря.

Всъщност реплики само от Парламентарната група на ГЕРБ могат да се правят.

Има ли реплики? Няма.

Заповядайте за изказване, господин Терзийски, имате една минута и 4 секунди.

ГЕОРГИ ТЕРЗИЙСКИ (независим): Господин председател, господин министър, дами и господа народни представители! За една минута и 4 секунди могат да се кажат много неща.

Аз няма да подкрепя проекта за решение, което мнозинството от ГЕРБ предлага, по редица причини. Първо, защото Ви нямам доверие.

Нямам Ви доверие, защото след 3 години управление българските граждани тънат в нищета и мизерия. След няколко проекта на бюджета, Вие ги обрекохте на нищета.

Не съм съгласен с Проекта за Национална програма за реформи, който предлагате, по простата причина, че тя разсипва икономиката, която има българската държава. Тя не е насочена към българската икономика. Напротив, вкарва се тенденция на реваншизъм към българската икономика, към българските фирми на всички, които са били преди Вас. Ето защо, аз Ви нямам доверие.

Сещам се за думите на един американски президент, който се обръща след изказванията на едни сенатори, които касаят корупция, престъпност и т.н. Той се обръща с една-единствена реплика, с две думи: „Икономиката, глупако!“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Има ли реплики към господин Терзийски? Няма.

Има ли други изказвания от Парламентарната група на ГЕРБ? Няма.

Господин министър, заповядайте за изказване.

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ СИМЕОН ДЯНКОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми народни представители! Всички държави – членки на Европейския съюз, актуализират ежегодно до средата на април своите национални програми за реформи като част от така наречения Европейски семестър. По този начин се отчитат промените в икономическата среда, напредъкът в изпълнението и се формулират допълнителни мерки в отговор на новите предизвикателства пред икономиката, също и поради новите препоръки на Съвета на Европейския съюз.

Националната програма на реформи следователно не е краткосрочен или антикризисен план, а представлява, както казаха много от Вас, дългосрочен план за действие за постигане на заложените задачи към Стратегия „Европа - 2020“. Въпреки този си дългосрочен характер българската Национална програма за реформи предвижда по-голяма част от посочените реформи, над 70% по-конкретно, да бъдат изпълнени до 2015 г., като работата вече е започнала по три четвърти – 76% от всички тях.

Актуализацията на Националната програма за реформи включва и актуализация на макроикономическия сценарий за развитие в съответствие с последните публикувани прогнози на Европейската комисия и на Международния валутен фонд.

Първо ще се спра на тези прогнози и бюджетната позиция на България.

Бюджетната позиция на България през изминалите месеци отчита подобрение спрямо предходната година, като към края на месец март 2012 г. – това са окончателни данни, дефицитът по консолидирания бюджет на касова основа е в размер на 0,9% от брутният вътрешен продукт. По предварителни данни и оценки за месец април се очаква значително превишаване на приходите над разходите – излишък от около 440 млн. лв., което ще подобри допълнително бюджетното салдо. По тези предварителни данни към края на месец април бюджетната позиция ще бъде на дефицит от едва 0,2-0,3% от брутният вътрешен продукт или близо до балансирания бюджет. Това означава, че спрямо отчетения дефицит за първите четири месеца на миналата 2011 г. дефицитът на консолидираната фискална програма на Република България се е свил повече от наполовина. Фискалното подобрение се дължи изцяло на по-доброто изпълнение на

приходите, и в частност най-вече на ръста при постъпленията от косвените данъци. Голяма част от това е благодарение на Вас с приемането на няколко важни закона, които много подобриха данъчната основа, която ежесечно се докладва от бизнеса.

Според последните данни, публикувани от Евростат и Националния статистически институт в началото на месец май, краткосрочната статистика също отбелязва някои подобрения. Например търговията на дребно нараства в десет страни от Европейския съюз, сред които България, Австрия, Полша, Германия. Всъщност България за месеците март и април е с най-висок темп на нарастване на търговията на дребно в целия Европейски съюз – близо с 4%. Индексът на промишлените продажби се подобрява в шест държави, сред които България, Германия, Литва, Латвия, Естония и Финландия. Индексът на промишлените продажби в България за месеците март и април е четвъртият най-висок от всички държави в Европейския съюз – с 4-процентни пункта.

Разбира се, това са частични данни, но те показват въпреки някои тревожни статистически резултати, особено за месец февруари, че през месеците март и април вече се наблюдава доста по-добро развитие. Според Националния статистически институт за месец май бизнесът очаква ръст на инвестициите в промишлеността от 17,5% за цялата 2012 г., при очаквания от минус 10,8% за 2011 г. в същото изследване, което представлява реално подобрене от близо 30-процентни пункта.

Цитираните по-горе данни, сигнализиращи за малко по-благоприятно развитие на европейската и националната икономика в последните 2-3 месеца, позволяват повишение на доходите. От 1 юни 2012 г. се предвижда увеличаване на минималния размер на пенсиите за осигурителен стаж и възраст от 136 на 145 лв. Също през последната година на два пъти се увеличава минималната работна заплата: от 240 на 270, а от 1 май – на 290 лв., което е увеличение с 21% при инфлация, натрупана за същия период, около 7%.

Както знаете, от 21 февруари 2012 г. са в сила изменения в Закона за администрацията. За нас това е един особено важен закон, залегнал в Националната програма за реформи. По-важните въведени промени там бяха следните.

Първо, въвеждане на ограничения на числеността на всички администрации.

Второ, разграничават се функциите на политическо ниво и на главните секретари. Благодарение на този закон главните секретари сега имат много повече правомощия от преди.

Трето, може би най-важно, служителите в администрацията се задължават да декларират възнагражденията, които са получили извън служебните си правоотношения.

Вчера тук, в Народното събрание одобрихте на второ четене и промени в Закона за държавния служител. Три са най-важните промени според нас:

Първо, въвежда се еднакъв статут на всички служители от администрацията. Досегашната правна уредба на тази материя беше разпръсната в над 80 различни закона, от които 69 специални закона. Тези, които досега бяха по специални закони, вече стават държавни служители. Така опростяваме нещата и ги правим много по-прозрачни.

Второ, премахва се порочната практика да се раздават бонуси с пари от събрани такси и глоби от гражданите и от бизнеса. Такава връзка вече няма да има.

Трето, усъвършенства се системата за оценка на служителите, като акцентът ще бъде върху постигнатите резултати.

В предишните изказвания неколкократно се коментираха прогнозите и оценките на Международния валутен фонд и на Европейската комисия. По стечение на обстоятелствата Международният валутен фонд, който беше през последните десет дни

в България, днес завършва техническата си визита. Преди малко е пуснал прессъобщение за основните си изводи от тази визита. Господин председателю, ще си позволя да прочета накратко няколко от тях. Цитирам: „Разумните и решителни политики и силните буфери осигуриха устойчивост на България по време на световната криза”. Това казва днес Международният валутен фонд.

„Второ – цитат – Фискалната политика е в крак с планове за постигане на заложената за 2012 г. цел за фискален дефицит. Реформите за повишаване на събираемостта на ДДС дават заслужаващи поздравления резултати.” Международният валутен фонд дава поздравления за реформите, които направихме в събирането на ДДС.

„Трето, неотдавнашната пенсионна реформа ще донесе значителни икономии от 4% от brutния вътрешен продукт в средносрочен план.

Четвърто, предприети са действия за намаляване на допълнителните рискове за бюджета от страна на държавните предприятия в транспортния и енергийния сектор.” Става въпрос за решенията за АЕЦ „Белене”, предполагам, а също и за реформите в железниците. Обръщат обаче внимание, отново цитат: „Ще трябва да се търси решение за увеличаващия се фискален натиск на разходите за здравеопазване в средносрочен аспект”.

Последно, пак цитат: „Банковата система остава добре капитализирана, ликвидна, печеливша и с ефективен банков надзор.”

Това са голяма част от коментарите на Международния валутен фонд от днес. Не означава, че всичко е розово, но означава, че от гледна точка на фискална, банкова, бюджетна политика България е една от малкото страни в Европейския съюз, която засега се справя добре. Остават много предизвикателства, разбира се. От коментарите на говорилите преди мен отчитам няколко места, където има нужда от подобрения в Националната програма за реформи.

Първо, тя да е написана много по-стегнато, отколкото всяко министерство да дава редица свои коментари и те автоматично да влизат в програмата. Програмата трябва да е много по-стегната и да се свърже със секторната политика за растеж и с политиката за доходите в България, така че, четейки програмата, действително да се видят не само мерките, които предстоят, а по какъв начин, може би с цифри, това правителство и следващите правителства се надяват да подобрят живота на българските граждани и на българския бизнес. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: И аз благодаря.

Уважаеми колеги, първо ще подложа на гласуване Проекта за решение на вносителите на искането за разискване – госпожа Нинова и господин Орешарски, заедно с още 53-ма народни представители. Същото е под № 254-02-78 от 4 май 2012 г.

Ще припомня коректния текст на т. 3, която трябва да звучи и да се приеме така: „Тези мерки в сферата на социално-икономическото развитие на България да бъдат внесени в Народното събрание за обсъждане”. Допусната е техническа грешка.

Подлагам на гласуване току-що прочетеното и предложено решение.

Гласували 143 народни представители: за 31, против 97, въздържали се 15.

Проектът за решение не е приет.

Подлагам на гласуване Проекта за решение, внесен от народните представители от Парламентарната група на Политическа партия ГЕРБ, № 254-02-79 от 9 май 2012 г.

Гласували 146 народни представители: за 106, против 29, въздържали се 11.

Проектът за решение е приет.

Обяснение за отрицателен вот – заповядайте, господин Пирински.

ГЕОРГИ ПИРИНСКИ (КБ): Благодаря Ви, господин председател.

Господин председател, уважаеми колеги, уважаеми министри! Решението, което току-що беше прието, е изцяло несъстоятелно, защото не решава дълбоките пороци на Националната програма и на нейната актуализация.

Първо, господин министър, Вие закрихте Агенцията за икономически анализи и прогнози и нямате достатъчно солидна, сериозна база за обобщаване на различните показатели, характеризиращи икономиката, съпоставянето им с една достатъчно сериозна национална прогноза как се развива икономиката и международната среда, откъдето да съставите наистина органична Национална програма за реформи, а не набор от отчети.

Второ, действията на самото правителство, господин министър, по най-красноречив начин показват, че Вие не обръщате никакво внимание на едни или други програми. Тук е записано, че с цел модернизация на администрацията до 2020 г. ще разработите Стратегия за развитие на администрацията до 2020 г. Дума няма за това, което на практика правите.

Това разселване на различни структури по страната, което в момента вече парализира голяма част от администрацията, защото хората се чудят какво ще стане, камо ли какво ще се получи, след като разпръснете тези служби; това е централната Ви мярка по Раздел „Бизнес среда”, който е пък централна политика в областта на устойчивия растеж! И Вие с действията си показвате, че пет пари не давате за това, което е написано! Крайният резултат е онова, което се получава в областта на заетостта.

Отчитате резултатите в две схеми – за осигуряване на стаж на младежите, които търсят работа и за трайното им приобщаване в пазара на труда.

Обърнали ли сте внимание колко сте записали като ефект, като отчет? Хиляда триста и тридесет обучени, за да имат възможност за стаж и 1366 приобщени към пазара на труда! Повече от несериозно е това, което правите. Час по-скоро трябва да има промяна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря.

Втори отрицателен вот – господин Иван Костов.

Заповядайте.

ИВАН КОСТОВ (СК): Ето, господин председател, това обсъждаме (*показва материалите*) – последният вариант на Националната програма за реформи.

Ако отворите в Google, ще видите, че е пълно с национални програми за реформи за 2011 г. на Република България, на не знам си какво, а резултати няма. Няма излизане от кризата. Няма кохезионност. Няма настигане на доходите на европейските страни. Няма промяна в качеството и стандарта на живот на българските граждани. Няма радикална промяна в нито една от ключовите публични сфери на страната.

Как да се подкрепи ето това нещо (*показва материалите*), предлаганите мерки? Това означава да се подкрепи едно словоблудство. Аз мисля, че отдавна сме изпразнили от съдържание някои термини, включително този за реформите. Ще повтора пред тази зала нещо, което съм казвал много пъти – ако има реформи, след няколко месеца ще има резултати, ще има ефект. Къде е ефектът? Няма ефект, значи няма реформи.

Гласувах „против”, защото не искам да участвам в създаването на тази масова заблуда. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря.

Трети отрицателен вот има ли? Обяснение? Няма.

С това приключиха разискванията по направеното питане.

Благодаря, господин министър, за участието в контрола.